

Memo

Aan: Gemeenteraad

Cc:

Van: Burgemeester Otwin van Dijk en griffier Marco Looman

Datum: 25 maart 2020

Kenmerk:

Onderwerp: Continuïteit van raadsfunctioneren tijdens coronacrisis

---

Maandag 23 maart heeft het kabinet opnieuw aanvullende maatregelen getroffen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Alle samenkomsten zijn tot 1 juni 2020 verboden. Graag informeren wij u over wat dit betekent voor het functioneren van de gemeenteraad.

Continuïteit van raadsfunctioneren

Samen met het raadspresidium en de griffier denk ik na hoe we de democratie zoveel mogelijk draaiende kunnen houden. Het krijgen van informatie, stellen van vragen en nemen van raadsbesluiten horen daarbij. Andere volksvertegenwoordigingen zoeken ook naar oplossingen. Veel informatie is te lezen op <https://www.raadsleden.nl/actueel/actueel> en <https://www.griffiers.nl/>. De informatie in deze raadsmemo is vanzelfsprekend op basis van de richtlijnen en mogelijkheden van dit moment. Mogelijk biedt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ruimte voor oplossingen.

Informatievoorziening raads- en commissieleden

Het college zal met raadsmemo's de raad informeren. Meer nog dan normaal. Van mij, burgemeester, ontvangt u binnenkort een corona-update. In het RIS (www.raad.oude-ijsselstreek.nl) is een themadossier "Coronacrisis" toegevoegd (<https://raad.oude-ijsselstreek.nl/themas/Coronacrisis>).

Vragen van de raad m.b.t. de coronacrisis

Mogelijk biedt de website <https://www.oude-ijsselstreek.nl/corona> antwoorden op vragen vanuit de fracties. De volgende raadsinstrumenten kunnen worden ingezet:

Technische vragen (voor feitelijke informatie, geen opvattingen) conform art. 1 Verordening ambtelijke bijstand:

Raads- en commissieleden kunnen hun vragen mailen aan griffie@oude-ijsselstreek.nl. De griffie verzamelt de vragen en stuurt ze door naar het GBT (Gemeentelijk BeleidsTeam met burgemeester, loco-burgemeester, AOV'er, gemeentesecretaris, communicatie-adviseur en verslagleggers). De beantwoording gaat zo spoedig mogelijk via de griffie per mail naar de raadsleden en fractieassistenten. We plaatsen de technische vragen en antwoorden in het inlogdeel van het themadossier in het RIS.

Vanzelfsprekend mogen alle vragen gesteld worden. Vraag je daarbij - gelet op de ambtelijke inzet bij de crisis-aanpak - wel af of je alle vragen moet stellen. Kortom, ik doe als raadsvoorzitter een beroep op gezond verstand en terughoudendheid.

Schriftelijke (politieke) vragen kunnen conform artikel 33 RvO worden ingediend.

Inlichtingen (rond doen of laten college(leden) en/of gevoerde bestuur) kunnen conform artikel 34 RvO worden gevraagd.

Continuïteit van vergadering en besluitvorming

Voorop staat dat een ieder, en dus ook gemeente(raad) zich heeft te houden aan de (laatste) maatregelen van de regering en de (laatste) richtlijnen van het RIVM. Omdat de geplande (raads)vergadering(en) tot en met 8 april niet strikt noodzakelijk zijn, heb ik eerder na consultatie van het presidium besloten alle geplande bijeenkomsten tot die datum op te schorten. De nieuwste maatregelen en richtlijnen betekenen voor de gemeenteraad dat alle (fysieke) vergaderingen indien niet strikt noodzakelijk tot 1 juni 2020 dienen te worden uitgesteld. Hoogleraar staatsrecht Elzinga noemt het evident dat de gemeenteraad tot de vitale functies behoort en waar mogelijk besluiten moet kunnen nemen. De Rijksoverheid heeft raadsvergaderingen dan ook uitgesloten van het samenkomstverbod.

Planning

Het college zal op 31 maart, rekening houdende met de (dan laatste) maatregelen van de regering en de (dan laatste) richtlijnen van het RIVM, bepalen wat er wat het college betreft op de raads- en of commissieagenda's moet komen te staan. Daarna zal door de griffie de concept agenda voor raads- en commissiebijeenkomsten (fysiek of zo mogelijk via video-vergaderen) aan de leden van de agendacommissie worden gezonden. Er dient een scherp onderscheid gemaakt te worden tussen besluitvorming die niet uitgesteld kan worden, bijvoorbeeld omdat deze ziet op de aanpak van de huidige situatie, en besluitvorming die uitgesteld kan worden omdat die geen noodzakelijk karakter kent. De agendacommissie stelt via emailconsultatie of video-vergaderen de voorlopige agenda's vast.

Vorbereidende en informatieve beraadslaging

Gaat het enkel om beraadslaging, dus vergadering zonder formele besluitvorming, dan is er sowieso geen noodzaak om fysiek bijeen te komen, maar kan desgewenst gebruik worden gemaakt van andere manieren van overleg, bijvoorbeeld schriftelijk of digitaal. Nog deze week komt onze leverancier met een tool voor video-vergaderen voor commissies en gemeenteraad welke voldoet aan de AVG. De video-vergadering zal ook gestreamd kunnen worden.

Besluitvorming

Het ministerie van BZK werkt aan noodwetgeving om buiten de raadszaal digitaal te kunnen stemmen. Technisch kunnen wij dit al met de module GO.Besluitvorming. Als we niet op de Noodwet kunnen wachten kan een fysieke vergadering ten behoeve van besluitvorming onvermijdelijk zijn. Deze zal qua opzet een zo kort mogelijke duur hebben en met minimaal 1,5 meter afstand tussen de aanwezigen. Fracties kunnen onderling afspraken maken over representatieve aanwezigheid, rekening houdend met het quorum. Let wel: ieder raadslid bepaalt zelf over zijn/haar aanwezigheid.

De burgemeester

De burgemeester is voorzitter van de raad, voorzitter en lid van het college en eenhoofdig bestuursorgaan, waarbij hij o.a. is belast met de handhaving van de openbare orde. Die laatste rol is in de huidige situatie van bijzonder groot belang.

De burgemeester kan ingevolge de artikelen 175 en 176 Gemeentewet noodbevelen en noodverordeningen uitvaardigen, waarbij van andere dan bij de Grondwet gestelde voorschriften kan worden afgeweken. Het is goed voorstelbaar dat in geval van fatale termijnen voor raads- en collegebesluiten, de burgemeester krachtens een noodverordening de termijnen in afwijking van de desbetreffende wettelijke voorschriften verlengt. Dit geldt ook voor urgente besluiten als gevolg van of in het kader van de huidige crisis. Een dergelijk besluit zal in de eerstvolgende raadsvergadering moeten worden bekrachtigd. De bekrachtiging vereist een besluit van de raad, waarvoor zoals hierna uitgewerkt een fysieke vergadering vereist is. Indien er besluiten noodzakelijk zijn in het kader van de bovenplaatselijke bestrijding van de huidige situatie en het voorkomen van een verdere verspreiding

van het coronavirus, ligt het in de rede dat de bevoegdheid om noodverordeningen vast te stellen ingevolge artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's overgaat op de voorzitter van de veiligheidsregio. Bij verhindering of ontstentenis van de burgemeester wordt deze vervangen door een door het college aangewezen locoburgemeester. Wat betreft het voorzitten van de raad wordt de burgemeester door de plv. raadsvoorzitter vervangen.

(Openbare) raadsvergaderingen

Raadsvergaderingen zijn in beginsel openbaar. Onder de huidige omstandigheden is het niet verantwoord en toegestaan publiek toe te laten. Om toch in het openbaar te kunnen vergaderen, dienen de vergaderingen (live) te worden uitgezonden via internet. Als dat conform de maatregelen van de regering en richtlijnen van het RIVM in de Conferentiezaal van het DRU Industriepark niet mogelijk is, zullen de technische faciliteiten worden verplaatst naar een andere vergaderlocatie, bijvoorbeeld het gemeentehuis. Als dat om technische redenen ook niet mogelijk is, is sprake van een besloten vergadering. Artikel 24 Gemeentewet somt limitatief op over welke zaken in een besloten vergadering niet kan worden beraadslaagd of besloten:

- a. De toelating van nieuw benoemde leden;
- b. Vaststelling en wijziging van de begroting en vaststelling van de jaarrekening;
- c. De invoering, wijziging en afschaffing van de gemeentelijke belastingen; en
- d. De benoeming en het ontslag van wethouders.

Vergaderquorum

Het quorum voor vergadering respectievelijk besluitvorming blijft 13 aanwezige raadsleden. Indien dat aantal niet wordt gehaald, kan de vergadering geen doorgang vinden en belegt de burgemeester een nieuwe vergadering. Om die nieuwe vergadering te kunnen openen, is het quorum van meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden niet van toepassing. In de praktijk hebben onder de huidige omstandigheden al raden met 2 aanwezigen (1 coalitie en 1 oppositie) vergaderd.

In die vergadering mag dan echter slechts beraadslaagd en besloten worden over de onderwerpen die voor de eerste vergadering geagendeerd stonden. Voor alle andere, nieuw geagendeerde onderwerpen, mag de raad in deze nieuwe vergadering slechts beraadslagen en besluiten indien alsnog aan het quorum van 13 leden is voldaan. Raadsleden stemmen zonder last. Een stem is niet overdraagbaar. Geen enkel raadslid kan dan ook namens een afwezig raadslid zijn stem uitbrengen.

Stemmingsquorum

Voor een geldige stemming is vereist dat meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden daaraan heeft deelgenomen (en zij zich niet o.g.v. artikel 28 Gemeentewet van stemming hebben te onthouden).

Dit zogenaamde stemmingsquorum geldt niet voor de o.g.v. artikel 20, tweede lid, Gemeentewet opnieuw belegde vergaderingen. In een dergelijke opnieuw belegde vergadering mogen door minder dan de helft van het aantal zitting hebbende leden besluiten worden genomen, voor zover het de onderwerpen uit de eerste vergadering betreft, die niet geopend kon worden. Voor alle andere, nieuw geagendeerde onderwerpen, geldt het normale stemmingsquorum van meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden. Zie ook artikel 29 Gemeentewet.

Digitale besluitvorming (nog) niet mogelijk

Digitale besluitvorming is wettelijk gezien niet mogelijk, digitale beraadslaging is wel toegestaan. Het is voorstelbaar dat in een digitale beraadslaging wordt nagegaan of er behoefte is aan stemming, zo niet, dan kan onder deze uitzonderlijke omstandigheden ook worden gesteld dat een besluit geacht wordt te zijn genomen en dat dit in de eerstvolgende fysieke vergadering formeel wordt bekrachtigd, met terugwerkende kracht.

Besluitvorming met terugwerkende kracht kan niet ten aanzien van besluitvorming ten nadele van burgers of bedrijven; voor die situatie verdient het aanbeveling de burgemeester bij noodverordening de noodzakelijke maatregelen te laten treffen die nodig zijn om de huidige crisis het hoofd te bieden.

Noodwet

Nood breekt wet en als dat zo is dan moet via een Noodwet het geldende format van stemuitbrenging binnen enkele dagen worden aangepast. Op aandringen van de bestuurspraktijk beraadt minister Knops zich momenteel op varianten die zouden kunnen worden gebruikt. Daarbij is in de eerste plaats de digitale beraadslaging een belangrijke oplossing. De techniek maakt het mogelijk om dat goed en snel te organiseren en daarbij is het tevens van belang dat openbaarheid wordt betracht.

Communicatie

Via onze website www.raad.oude-ijsselstreek.nl, de raadspagina in Oude IJsselstreek Vizion en sociale media informeren we onze inwoners over de vergaderingen.